

Dnes v listě:

♦ OCENĚNÍ CZECH TOP 100 ♦ NÁVŠTĚVA Z WISMUTU ♦ VYHODNOCENÍ MONITORINGU ♦ ODSTÁVKA NA CHÚ V ROŽNÉ ♦ REKONSTRUKCE ROTAČNÍ PECE A OPRAVY NA SLKR I VE STRÁŽI ♦ AKCE ODBORŮ ♦ DR. URBIŠ NA O. Z. ODRA ♦ SANACE NA ZADNÍM CHODOVĚ ♦ STAV SLOŽEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ S. P. DIAMO ZA ROK 2008 ♦ ♦ UZÁVĚRKA 27. 4. 2009

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XIII (XXX)

ČÍSLO 5

KVĚTEN 2009

Ocenění Sdružení Czech Top 100

Sdružení CZECH TOP 100 sestavuje každoročně na základě hodnocení významných společností ČR a dalších ekonomických odborníků žebříček 100 obdivovaných firem České republiky.

umístilo mezi 100 obdivovaných firmami České republiky 2009. Na sestavení žebříčku se podílí vrcholní manažeři, analytici, odborníci a představitelé z českého ekonomického a podnikatel-

Vedení s. p. DIAMO s oceněním

Dne 9. 4. 2009 se v Obecním domě v Praze konalo vyhlášení ročníku 2009, na kterém ředitel s. p. DIAMO Ing. Bc. Jež převzal z rukou předsedy sdružení CZECH TOP 100 Ing. Jana Struže ocenění, dle kterého se DIAMO, s. p.,

ského prostředí. Kritéria hodnocení jsou zaměřena mimo jiné na hodnocení kvality managementu, dlouhodobé hodnoty firmy, otevřenosti a komunikativnosti a na odpovědnosti k životnímu prostředí a vztahu ke společnosti.

Ing. Bc. Jež a Ing. Hemer podepisují závěrečný protokol

Státní úřad pro jadernou bezpečnost Regionální centrum Kamenná provedl kontrolu radiační ochrany na s. p. DIAMO. Kontrola byla zahájena dne 17. 3. 2009 na RC Kamenná v souladu s § 3 odst. 2, písm. a) zákona č. 18/1997 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole ve znění pozdějších předpisů. Za DIAMO, s. p., se zahájení kontroly zúčastnila RNDr. Trojáčková, náměstkyně ředitele státního podniku pro ekologii a sanační práce a MUDr. Krákora, odpovědný za soustavný dohled nad radiační ochranou v DIAMO, s. p. Při zahájení kontroly byly předány roční zprávy Z-03-RP-sp-22-01 „Vyhodnocení programu monitorování a do- držování ustanovení vyhlášky SÚJB č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně za rok 2008“ na odstěpných závodech DIAMO, s. p., v písemné i elektronické formě. Hlavním cílem inspekce byla kontrola plnění programů monitorování schválených podle zákona č. 18/1997

Vyhodnocení programu monitorování za rok 2008

Sb., ve znění pozdějších předpisů pro jednotlivé odstěpné závody DIAMO, s. p. Součástí kontroly bylo, na základě předložených zpráv, vyhodnocení výsledků za rok 2008, včetně hodnocení ozáření kritické skupiny obyvatel, průkazů optimalizace radiační ochrany, rozboru příčin a účinnosti přijatých opatření překročených vyšetřovacích a zásahových úrovní, zhodnocení vývojových trendů měřených veličin ve sledovaném období a návrhů pro další postupy a využití výsledků měření.

Závěrečné projednání předložených zpráv se konalo dne 1. 4. 2009 na RSP DIAMO, s. p., ve Stráži pod Ralskem. Jednání byli přítomni pracovníci SÚJB RC Kamenná, vedení jejím vedoucím Ing. Hemerem, Ing. Šeflová, Ing. Horyna, Ing. Jurda a Ing. Němec. Za DIAMO, s. p., se projednávání zúčastnil Ing. Bc. Jež, ředitel s. p. DIAMO,

V úterý 7. dubna byla na pracovní návštěvě v odstěpném závodě GEAM Dolní Rožinka delegace vedoucích pracovníků podniku Wismut GmbH z Německa, který byl v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století největším producentem uranu na světě.

Delegaci vedl technický ředitel Dr. Stefan Mann, spolu s ním přijeli Dr. Michael Paul – vedoucí divize výzkumu a monitoringu, Ing. Steffen Kurz – vedoucí závodu Königstein, Dr. Ulf Jenk – koordinátor hydrologie závodu Königstein, Udo Zimmermann – vedoucí projektu zatápění dolu, Axel Hiller – vedoucí geolog, Bernd Grünler – vedoucí oddělení licencování a Peter Wolf – vedoucí projektu ochrany důlních staveb.

Cílem návštěvy bylo seznámení se s činností odstěpného závodu a zejména navázání bližších kontaktů pro případ-

NÁVŠTĚVA Z WISMUTU GmbH

nou hlubší spolupráci mezi podnikem Wismut GmbH a DIAMO, s. p., a jeho odstěpnými závody. Smysl a výhodnost spolupráce vyplývá z podobných činností a obdobných problémů řešených v souvislosti s ukončenou těžbou uranových ložisek a jejich následnou sanací jak v naší republice, tak v Německu.

Pracovní návštěva byla zahájena na ředitelství odstěpného závodu GEAM obsáhlou prezentací o exploataci ložiska Rožná, jeho geologii, aplikovaných dobývacích metodách, zpracování uranové rudy a o provedených rekultivačních a sanačních pracích na ložisku Olší. Následovalo fárání na dole Rožná I, kde delegace navštívila těžební blok 4BP – 2193 na 21. patře. Vzhledem ke generační výměně, která probíhá v podniku Wismut, viděli někteří účastníci, včetně ředitele Dr. Manna, těžbu uranu na vlastní oči poprvé. Možnost seznámit se s hlubinným dobýváním hodnotili jako velký přínos pro jejich práci, umožní jim to lépe pochopit některé problémy zahlazování následků těžby uranu v Německu.

Následovala prohlídka lokality Olší, kde viděli účastníci místo bývalé těžby uranu po ukončení rekultivačních a sanačních prací (práce byly ukončeny v roce 2002). Největší zájem pak byl o způsob čištění důlních vod čerpaných přes odvodňovací štolu ze zatopeného

Kolegové z Wismutu před SLKR I

ložiska. Odborná diskuze se vedla o změnách chemismu důlních vod v čase, ale i o tom, že důlní vody představují druhotný zdroj uranu, který je možné za určitých podmínek využít. Odpoledne delegace z Wismutu odcestovala do Stráže pod Ralskem.

SLKR I a neutralizační stanici NDS-6. V odpoledních hodinách Dr. Paul a Dr. Jenk přednesli prezentace, zaměřené na problematiku zatápění dolu Königstein a čištění roztoků z tohoto ložiska. Prezentace se kromě zaměstnanců s. p. DIAMO zúčastnili rovněž účastníci

kurzu Mezinárodního školicího střediska ve Stráži p. R.

Závěr návštěvy byl proveden u náměstka ředitele s. p. pro výrobu Ing. Mariana Böhma. Technický ředitel Dr.

Přednáška Wismutu

robu uranu, sanace a likvidace uranových lokalit.

Vyslechli podrobnou prezentaci zaměstnanců o. z. TÚU Stráž p. R., zaměřenou na několik vybraných témat likvidace dolu a sanace chemické těžby. Následovala prohlídka provozu organizovaná tak, aby členové delegace získali ucelenou představu o činnosti závodu. Delegace navštívila vyluhovací pole s ukázkou vtláčecích a čerpacích vrtů, chemickou stanici II, provoz

Mann vysoce kladně zhodnotil celkový průběh návštěvy, přípravu, rozsah a přínos pro jejich činnost. Vzájemně byla konstatována podobnost řešených problémů ve Wismut a s. p. DIAMO, což vytváří širokou základnu pro možnosti další účelné spolupráce. Obě strany vyjádřily ochotu řešit vybrané konkrétní projekty sanace například formou týmové spolupráce.

Ing. Bedřich Michálek, Ph.D.
Ing. Richard Vacula

„Požadavky, možnosti a využití měření radioaktivních spadů“. Zástupci o. z. TÚU, o. z. SUL a o. z. GEAM jasně formulovali svá stanoviska k dané proble-

matice. DIAMO, s. p. odešla na SÚJB RC Kamenná souhrnný informativní materiál za odstěpné závody jako podklad pro věcná jednání o případných změnách v tomto segmentu schválených programů monitorování.

MUDr. Krákora

Projednávání monitoringu

Odstávka na chemické úpravně o. z. GEAM

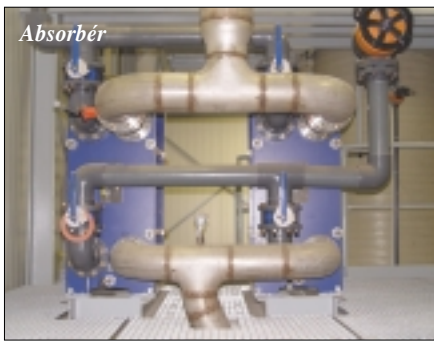
Dne 16. 2. 2009 byla uzavřena „Dohoda“ o jiné překážce na straně zaměstnavatele podle ustanovení § 209 zákoníku práce, uzavřená mezi

Hlavní důvody lze shrnout takto. Pro efektivní využití výrobní kapacity chemické úpravně a pro naplnění úkolů plánu roku 2009 je třeba zpracovávat

Zahušťovač

Absorbér

DIAMO, státní podnik, odstěpný závod GEAM, Dolní Rožinka, zastoupeným Ing. Břetislavem Sedláčkem, pověřeným řízením o. z. a Sdružením odborových organizací OS PHGN při DIAMO, s. p., o. z. GEAM Dolní Rožinka, zastoupeným předsedou SOO OS PHGN panem Pavlem Turečkem.

Zaměstnavatel seznámil odborovou organizaci s důvody vyhlášení odstávky a s organizačním zabezpečením čerpání této překážky.

uranovou rudu kontinuálně, v ucelených cyklech dvou až tří měsíců. Přidělené finanční zdroje z dohodnutého odbytu na rok 2009 pokryjí pouze fond pracovní doby na výrobní kapacitu. Zdroje na eventuelní využití zaměstnanců ve zbývajícím čase již nejsou, náhradní činnosti jsou omezené.

Část zaměstnanců bude v odstávce pomáhat při vlastních opravách na úpravně, další část bude pracovat na dřevě. Plánovaná odstávka za dohodnutých 60 % průměrného výdělku se bude týkat cca 30 – 40 stálých zaměstnanců. První odstávka byla v březnu, další plánujeme na červen, červenec a srpen 2009. V letním období odstávky dojde rovněž k totálnímu vyřazení kotelny, vyrábějící páru a tím bude dosaženo významné úspory na energiích.

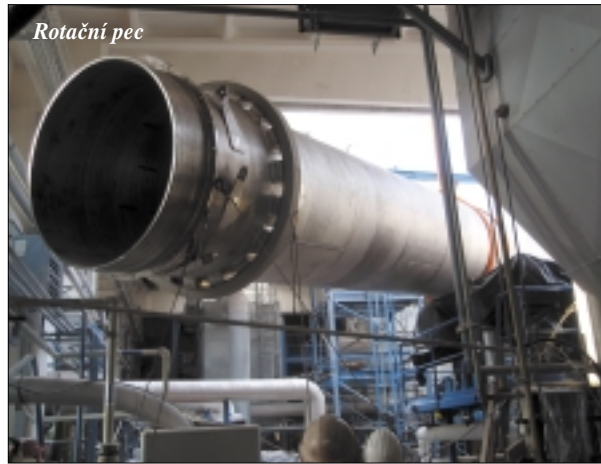
Odstávka se nebude týkat důlního závodu – horníků.

Ing. Robert Kalas, vedoucí CHÚ

Rotační pec

Rotační pec

Rekonstrukce rotační pece na SLKR II, přepracování kamence na síran hlinitý

Technologie přepracování produktu sanace, krystalického síranu amonnohlinitého (kamence) na komerční využitelný síran hlinitý byla na DIAMO, s. p., o. z. TÚU ve Stráži pod Ralskem, uvedena do provozu v letech 2001 – 2002. Přepracování je založeno na tepelném rozkladu dehydratovaného kamence v rotační peci.

Proces tepelného rozkladu v rotační peci vyžaduje teploty okolo 630 °C, proto je vlastní tubus rotační pece z žáruvzdorné nerezové oceli ohříván deseti plynovými hořáky na teplotu až 800 °C. Spolupůsobením vysoké teploty a agresivním účinkem plynů z rozkladu kamence, směsi oxidů síry, započala v průběhu roku 2007 koroze původního tubusu.

Po zjištění příčin koroze, respektive stanovení optimálního složení materiálu tubusu pece, byla navržena výměna „srdce“ – pece, za nový tubus, vyrobený z oceli vhodného složení, dle současných poznatků. Zvolená slitina dlouhodobě odolá agresivním účinkům procesu tepelného rozkladu.

Rekonstrukce byla realizována v čase před jarní technologickou odstávkou a v jejím průběhu od 25. 2. 2009. Instalaci nového tubusu zachycenou na fotografiích provedla v sobotu 21. 3. 2009 firma Hutní montáže Slovakia, která původní rotační pec i stávající její nový tubus vyrobila. Rotační pec bude uvedena

do zkušebního provozu po technologické odstávce, její zahřívání probíhá od 20. dubna.

Zajímavé snímky z usazení této součásti rotační pece do technologie SLKR II vystihují náročnost této rekonstrukce.

Otto Hejnic a Ilja Řihák

Rotační pec

Opravy na SLKR I

Od 30. března do 14. dubna 2009 proběhla na DIAMO, s. p., o. z. TÚU ve Stráži pod Ralskem SLKR I – odparce technologická odstávka. Při těchto pravidelných odstávkách jsou mimo jiné kontrolovány a opravovány části technologie, které jsou za běžného provozu nedostupné (VROD, vnitřní části technologických aparátů, atd.) Jednou z plánovaných odstávkových prací byla i kontrola vnitřního stavu pogumovaných částí krystalizátorů FC-1, FC-2, FC-3 a FC-4. Kontrolu a opravy prováděli báňští záchranáři, tj. zaměstnanci ZBZS, za použití lezecké a dýchací techniky. Po zjištění poruchy gumové výstelky uvnitř poškozeného krystalizátoru nejprve postavili dřevěné lešení. Z poškozeného místa a jeho okolí odbrousili gumu až na čistý kov. Vlastní opravu provedli tak, že poškozené

místo ošetřili proti korozi speciálním keramickým kompozitem od firmy CHESTERTON ČR, s. r. o.

Po skončení odstávky byly postupně jednotlivé technologické celky SLKR I uvedeny opět do provozu.

Ing. Zdeněk Šrýtr a Otto Hejnic

Oprava katalyzátorů

Kurz „Geologie uranových ložisek, jejich průzkum a technologické aspekty dobývání metodou loužení in-situ“

V minulém čísle očasníku DIAMO jsme přinesli informaci o zahájení jarního kurzu věnovaného problematice průzkumu uranových ložisek a základním principům technologie dobývání sedimentárních ložisek uranu metodou loužení „in-situ“ vrty z povrchu. Jak jsme již uvedli, délka kurzu byla naplánována na dobu čtyř týdnů.

Osnova kurzu byla výrazně upravena zejména v první polovině kurzu, která je věnována problematice uranových ložisek jako celku. Byly doplněny zcela no-

a spektrometrů na kalibrační základně v Bratkovicích u Příbrami. Druhá část kurzu, věnovaná dobývání uranu, zahrnovala blok přednášek a exkurzí, zaměřených především na technologii podzemního loužení uranu vrty z povrchu, která je již tradičně zaštiťována Ing. Vladimírem Benešem z o. z. TÚU ve Stráži p. R. Do programu kurzu byla již tradičně zahrnuta i dvoudenní exkurze na o. z. GEAM v Dolní Rožince, kde se účastníci seznámili s problematikou hlubinného dobývání uranové rudy a jejího zpra-

Stráže pod Ralskem v rámci odborného programu organizovaného paní doc. Ing. Nadou Rapantovou z Hornicko-geologické fakulty VŠB – TU Ostrava. Přímou v terénu se obě skupiny společně seznámily s problematikou technologie podzemního loužení uranu vrty z povrchu a způsobem sanace horninového prostředí – tedy komplexem technologií pro vyvedení kontaminantů z podzemí. V rámci této exkurze účastníci navštívili oblast vyluhovacích polí s různými typy vrtných sítí a nově

nace horninového prostředí po blokovém loužení uranu v hlubinném dole metodou chemické stabilizace kontaminantů přímo v podzemí.

Je již zavedenou tradicí, že vedle odborného programu jsou kurzy doprovázeny i víkendovými programy, jejichž cílem je poskytnout účastníkům možnost seznámit se s historickými a kulturními tradicemi naší země. Letošní víkendy byly mimořádně bohaté. Kromě již tradičních cest na Liberecko (zámek Sychrov), Novoborsko orientované na

kurzu se zúčastnili zkušení „harcovníci“, kteří v minulosti absolvovali různé stáže, studijní pobyty a workshopy. Byla to mimořádně aktivní skupina, jak po stránce přístupu k probíraným tématům – dotazy a diskuze byly na denním pořádku, tak i po stránce volnočasových aktivit. O to víc nás může těšit vysoce kladné hodnocení odborného i společenského programu kurzu. Především byla vyzdvížena provázanost teoretických přednášek a exkurzí k jednotlivým tématům a snaha všech přednášejících

V podzemí Dolu Rožná

Na CHT

U vodního kola na Drkolnově

V Bratkovicích

vé přednášky na téma „Geologické metody průzkumu“ (RNDr. Šurán) a „Mineralogie a geochemie uranu“ (RNDr. Eichler, PhD.). V oblasti geofyzikálních metod pak byla profesorem Matolínem z PíF UK v Praze připravena nová přednáška věnovaná problematice kalibrace radiometrů používaných při všech typech vyhledávání a průzkumu ložisek radioaktivních surovin, tj. leteckého a pozemního průzkumu a také kalibraci karotážních sond používaných při vrtném průzkumu. Teoretické přednášky byly rovněž doplněny o praktické předvedení kalibrace přenosných radiometrů

cování na chemické úpravně, s problematikou čištění důlních a technologických vod a způsoby rekultivace bývalých důlních areálů. Doplněná byla zařazena i obecná témata věnovaná ochraně před radioaktivním zářením, problematice posuzování vlivu těžby a zpracování uranových rud na životní prostředí a zahlazování následků po této činnosti.

Určitou zvláštností byla i dvě mezinárodní setkání posluchačů kurzu s účastníky paralelně probíhajících akcí. Prvním z nich byla společná exkurze se studenty environmentalistiky z univerzity v irském Corku, kteří navštívili oblast

budovanými širokoprofilovými sanačními vrty, chemickou stanicí pro separaci uranu z kyselých výluhů a na závěr i technologií SLKR I.

Druhou společnou akcí byla účast posluchačů kurzu na prezentaci problematiky zahlazování následků těžby a zpracování uranových rud v působnosti podniku WISMUT GmbH z Německa, která byla zorganizována v rámci návštěvy německých kolegů v s. p. DIAMO. Tato akce poskytla posluchačům našeho kurzu možnost porovnat zmíněnou problematiku v mezinárodním kontextu a přinesla informace o možnostech sa-

poznání sklářské tradice a samozřejmě i Prahy, byl letošní program rozšířen o návštěvu Hornického muzea v Příbrami. Za skvělého doprovodu Ing. Karla Škvora z o. z. SUL Příbram jsme navštívili mineralogické sbírky muzea a prošli „Wasserlauf“ mezi bývalými doly Anna a Vojtěch a na závěr i unikátní vodní kolo na dole Drkolnov. Nechyběl samozřejmě ani oběd v tradiční hornické hospodě „Na vršíčku“ na Brezových Horách. Samostatnou aktivitou posluchačů pak byla jednodenní cesta do Drážďan, s jejíž organizací jsme rovněž pomohli. Co dodat na závěr? Letošního jarního

vypíchnout podstatné informace a dokumentovat je na praktických příkladech.

Součástí našeho úspěchu je i organizační zajištění kurzů – doprava z a na letiště v Praze, pomoc při řešení osobních problémů posluchačů a spousty dalších drobností, které jinak mohou znepříjemnit pobyt posluchačů. Závěrem mi nezbyvá než poděkovat všem přednášejícím, zejména těm, kteří se letos podíleli na kurzu poprvé, a v neposlední řadě i paní Bc. Lence Rychtařkové, která je organizační duší každého kurzu.

RNDr. Jan Trojáček

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

SOO DIAMO, s. p. ve Stráži pod Ralskem

Dne 31. března 2009 se uskutečnilo jednání Rady Sdružení odborových organizací Stráž pod Ralskem (SOO), na kterém se řešila existence „sdružení“. V Radě SOO jsou titi předsedové základních odborových organizací: paní Štěpánka Proskočilová, pánové Milošlav Ferkl, Ing. Petr Rolf, Vilém Válek a Slavomír Vrabec. Předsedové jednotlivých základních organizací prezentovali názor svých členských zá-

kladen. Pro zachování „sdružení“ byly 3 hlasy, pro zrušení 2 hlasy. Na základě nadpoloviční většiny pro zachování bylo přistoupeno k tajným volbám předsedy a místopředsedy. Předsedou byla zvolena paní Štěpánka Proskočilová počtem 3 hlasů a místopředsedou byl ve 2. kole zvolen Ing. Petr Rolf. Volby řídila volební komise ve složení paní Lenka Sojovská a pan Ladislav Buřata.

Šachisté vybojovali postup

V právě skončeném ročníku krajské soutěže 2. třídy se nad očekávání dařilo šachovému oddílu TJ UD Hamr. A – družstvo sice do soutěže vstupovalo jako favorit a aspirant na postup, ale přehled, se kterým proplulo úskalími 10 kol, byl nad očekávání. Na čele jsme se usadili od počátku. Občas nám přálo štěstí, ale nakonec jsme zvítězili ve všech utkáních. Suverenitu TJ UD

Hamr v soutěži potvrdilo B – družstvo, které se v závěru soutěže probojovalo na nečekané druhé místo! V sezóně 2009/2010, která začne v říjnu, naše áčko čeká krajská soutěž 1. třídy a soupeři, kteří nás budou chtít poslat zpět do třídy 2., takže podpora, byť jen morální, v podobě návštěvy domácích utkání v restauraci Vegas ve Stráži pod Ralskem, bude vítána. *Jan Malec*

Ing. Václav Šimíček

Dne 1. dubna 2009 zemřel po dlouhé nemoci náš dlouholetý kolega Ing. Václav Šimíček. Narodil se 18. 7. 1935 v Příboře. Po absolvování VŠB Ostrava, od roku 1958 pracoval na UD Příbram a od roku 1964 na UD Dolní Rožínka. Prošel všemi provozními funkcemi: byl vedoucím úseku, provozním inženýrem, hlavním inženýrem, a v letech 1979 až 1990 pracoval jako závodní dolu Jasan. Byl do výborný odborník a laskavý vstřícný člověk, mezi kolegy a podřízenými oblíbený.

Ing. Šimíček se dovedl podívat na uranové hornictví také z humorné stránky. Je jedním ze spoluautorů knihy Příbramské a jiné hornické historky a minulý rok ve Zpravodajích tišnovské burzy minerálů vyšla v knize neuveřejněná závěrečná část jeho žertovných vyprávění z dolu Jasan.

Díky svým publikovaným příběhům zůstává stále s námi.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte na něj.

Čest jeho památce! Kolegové a kamarádi

Amatérský cyklistický závod Tour de Ralsko

Občanské sdružení Tour de Ralsko připravuje v Mímoni, na sobotu 30. května 2009, již 5. ročník rekreačního cyklistického závodu pro širokou veřejnost, tedy opravdu pro každého!

Závod je jednodenní akcí, která je rozdělena do dvou etap. Dopoledne je na programu etapa č. 1 – Pohodová. Jede se stylem rally, kdy celý peloton projíždí etapu řízené a vybrané úseky (dvě časovky v délce cca 8 km) se závodí. Trať: Mímoň – Hvězdov – Židlov – Dědkův odpočinek – Stohánek – Svěbořice – Pavlín dvůr – Mímoň.

Odpolední etapa č. 2 – Královská se

jede v obráceném směru a závodí se od startu až do cíle. Délka cca 28 km. Pro závodníky na MTB budou připraveny vložky v terénu. Ostatní závodníci na trekových a silničních kolech pojedou po silnicích.

Prezence je v sobotu 30. 5. od 8:30 do 9:30 v Mímoni, areál tenisových kurtů na Letné. Start je v 10 hodin, proběhne na křižovatce u hlavní silnice, u klubovny Pivního baru, která je asi 200 m od kurtů. Srdečně zvou organizátoři.

Další informace najdete na www.tourderalsko.cz

Odborová konference ZO OS PHGN PCHT

Vážení kolegové, dovolu, bych se úvodem na odborové stránce novin DIAMO představil. Jmenuji se Vilém Válek, je mi 46 let a při lednových volbách, které se uskutečnily v naší základní organizaci OS PHGN PCHT, jsem byl zvolen jejím předsedou, po odcházejícím Ing. Janu Hajičkovi. Na našem DIAMO, s. p. pracuji od roku 1985, na chemické těžbě na VP7 jako těžař uranu. Členem závodního výboru, pracujícím v naší ZO, jsem od roku 1998 a v září 2008 jsem byl uvolněn jako stážista předsedy Ing. Hajička, který mne cíleně a svědomitě připravoval na výkon funkce. Absolvoval jsem se po jeho boku semináře a školení pořádaná OS PHGN, zasedání RR0S Libereckého kraje, kolektivní vyjednávání a jednání na dalších odborových organizacích s. p. DIAMO. Doufám, že jako předseda naší ZO budu mít příležitost něco udělat pro své dlouholeté kolegy a nejen pro ně.

Jarní konference ZO OS PHGN PCHT se konala 26. března 2009 v kulturním domě ve Stráži pod Ralskem. Účast byla nevidaná, přišlo 98 % zvolených zástupců.

Konferenci zahájil místopředseda p. Pavel Hurdes. Nechal hlasovat o programu a přivítal hosty konference, Ing. Tomáše Rychtaříka, Ing. Jana Hajička a Slavomíra Vrabce, předsedu ZOO SSS. Po volbě mandátové a návrhové komise, následovala zpráva o činnosti naší ZO: plnění rozpočtu v r. 2008, návrh plánu práce, návrh rozpočtu na r. 2009 a v neposlední řadě zpráva revizní komise.

Následovalo vystoupení ředitele o. z. TÚU, Ing. Tomáše Rychtaříka,

který objasnil dopady nedávno ukončeného auditu, a předestřel úkoly, které strážský o. z. čekají, hlavně dostavbu stanice matečných luhů a následující její uvádění do provozu. V diskusi pak odpověděl na doplňující dotazy, týkající této tematiky a dalších provozních záležitostí. Hlad po informacích byl vystoupením ředitele o. z. TÚU utišen. O přestávce přišlo občerstvení, vídeňský řízek a káva.

Na pořad jednání se dostaly odborářské záležitosti. Sloučení se ZOO SSS odhlasovalo 100 % přítomných delegátů. Přistoupení do sdružení odborových organizací GEAM odsouhlasilo 100 %. Zde je nutno podotknout, že naše spolupráce je dlouholetá a vstupem do tohoto sdružení ušetříme nezanedbatelné prostředky na odvodech do OS PHGN, cca 100 000 Kč ročně.

Pro navrhovanou změnu stanov týkající se odborových příspěvků v době dlouhodobé nemoci hlasovalo 100 % zúčastněných. Se vstupem do sdružení odborových organizací pod OS PHGN nastala otázka, zda je nutné nadále setrvat ve Sdružení odborových organizací Stráž p. R., když sama rada SOO dala tento podnět k jednání všem ZO.

Na výtku Pavla Kaprase, proč tato otázka nebyla projednána na ZV, vysvětlil předseda, že výzva rady SOO padla až po jednání závodního výboru a vyzval delegáty konference, vrcholného orgánu ZO, aby svým hlasováním předali mandát členům ZV.

Na dotazy a obavy reagovali také bývalý předseda Ing. Hajiček a předseda ZO SSS p. Vrabec. Dalším hlasováním dala konference na-

jevo, že není nutné ve sdružení odborových organizací ve Stráži p. R. dále setrvat a postačí dohoda o těsné spolupráci ZO.

V žádném případě se neobracíme tímto krokem zády k ostatním odborářům a naše samotné rozhodnutí nemůže znamenat zánik SOO. Podle stanov tohoto sdružení by se pro zánik musela vyjádřit většina základních organizací. Další jednání SOO se uskuteční 31. března.

Na závěr bylo odhlasováno usnesení konference a ta byla v 16:30 ukončena. Děkuji všem delegátům za hojnou účast a těším se na shledanou při dalších setkáních a na příští konferenci.

P. S.:

Náš původní záměr zrušit SOO 31. března 2009 nevyšel. Podle mého soudu totiž „sdružení“ v oblasti Stráže podporuje nerozhodnost ZO ke sloučení. Některé ZO nejsou schopné bez „sdružení“ zajistit svým členům potřebnou funkčnost odborů.

U s. p. DIAMO, v oblasti Stráže pod Ralskem, považují za optimální a schůdné řešení existenci dvou odborových organizací, při ředitelství a při o. z. TÚU, které budou úzce spolupracovat. Naši snahou je tento proces integrace urychlit. Naše ZO hodlá ze SOO DIAMO, s. p., Stráž p. R. vystoupit, závodní výbor má pro toto rozhodnutí mandát od konference.

Vím, že za tyto kroky nebudu vychvalován, ale je na čase nalít si čisté víno. Doufám, že kolegové v oblasti Stráže stanovisko naší ZO časem pochopí.

Zdař Bůh

Vilém Válek
předseda ZO OS PHGN PCHT

TMA JE NĚCO JAKO NÁRUČ MATKY

Představu o zážitcích z desetidenní dovolené máme snad všichni, ale zážitky z tak dlouhé doby, strávené v naprosté tmě, má jen PhDr. Andrew A. Urbiš. 26. 3. 2009 v 9:17 hod. opustil tento psycholog po deseti dnech prostory protiatomového krytu na Dole Jeremenko o. z. ODR v Ostravě – Vítkovicích. S černou kuklou na hlavě, v doprovodu ředitele Beskydského rehabilitačního centra Dr. Bajgara a pod palbou kamer a fotoaparátů médií odjel do Čeladné, na již zmíněné rehabilitační centrum, kde odložil masku a poskytl svou první výpověď před novináři.

„Tma je milá, hřejivá, sametová, něco jako náruč matky a určitě to nebylo naposledy, co jsem s ní prožil dlouhé hodiny“, vypovídal Urbiš a chvilil podmínky, které

mu byly v krytu pro jeho výzkum poskytnuty. „Vybavily se mi vzpomínky na rodiče a znovu jsem si uvědomil, jaké hezké dětství mi v tehdy skromných podmínkách připravili“, prozrazuje

Výstup z krytu

Odběr krve PhDr. Urbiše

dál ze svých zážitků z temnoty. Dodává, že pátý den byl krizový, ale jak krize přišla, tak odešla. Poslední tři dny to bylo velké nic, jak uvádí

a zároveň ukazuje šňůrku s osmi uzlíky, kterých mělo být deset, stejně jako deset dnů, což je důkaz ztráty pojmu o čase v naprosté tmě. Vytahuje také papírové archy poskládané do tzv. harmoniky, kde si zapisoval „černé“ myšlenky a raduje se z toho, že se to dá přečíst.

Tento zajímavý experiment poslouží k vědeckým účelům. Doufejme, že otevře dveře léčbě novou metodou. My jsme byli u toho.

Miroslav Ševčík

URGP 4

Právě vychází další číslo odborného hornického měsíčníku Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Ministr Martin Říman k aktuálním tématům hornictví a energetiky. Ing. Jan Nehoda: Dopady na českou energetiku v případě omezení nebo zastavení zemního plynu z Ruska. Ing. Jaroslav Němec: Možnosti těžby metanu z černouhelných ložisek ČR. Jaká bude energetická koncepce ČR do roku 2050? Předání medailí Jiřího Agricoly v roce 2008. Prof. Jiří Barták: Vývoj podzemního stavitelství v ČR. Ing. Vlastimil Neliba: 117 let od největší havárie v českém hornictví. Prof. Pavel Prokop: Minulost a budoucnost Skoku přes kůži. Dále v čísle najdete pravidelné rubriky, například: Z našich revírů, Hornictví ve světě a Aktuální informace.

Opékání buřtů

Erdene, Prdulky a Fabián

Velikonočnímu pochodu

Spolku Prokop přálo počasí. Zúčastnilo se ho 150 příznivců, asi čtrnáctikilometrovou trasu z Nepomuku do

Zastávka u Padrťských rybníků

Trokavce všichni zvládli. Nejvzdálenější účastník byl Škvorův mongolský „pokrevní bratr“ Erdene Oschir, dříve pilot Migu 21. Na zastávce u Padrťských rybníků se zjevil Fabián,

duch brdských lesů, a víly Prdulky. Po příjezdu autobusů na Březové Hory, na důl Marie, se v tamní hornické hospůdce konalo tradiční velikonoční posezení.

Zadní Chodov – sanace areálu jámy č. 3

Byla zahájena sanace plochy po odvalu v areálu jámy č. 3 v Zadním Chodově. Co tomu předcházelo?

V závěru roku 2007 bylo Krajským úřadem Plzeňského kraje dle zákona č. 185/2001 Sb. (o odpadech), § 14 odst.1 v platném znění (dále jen zákon), vydáno **Rozhodnutí** a udělen souhlas k provozování zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu. Souhlas byl vydán pro **stacionární zařízení** – rekultivační bývalého uranového dolu Zadní

Do zařízení tím bylo povoleno, v souladu s vyhláškou č. 381/2001 Sb. (Katalog odpadů) v platném znění, přijímat pouze odpad kategorie ostatní odpad **17 05 04 Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03.**

Cílem záměru bylo využít (za úplatu) odpadní výkopovou zeminu z plánovaného stavebního ruchu v dané oblasti (Planá, Mariánské Lázně, Velká Hleďsebe) a především zlepšit stav životního prostředí z pohledu vyrovnání terénních

se sice nevztahuje mimo jiné i na vytěžené zeminy, jež vyhovují limitům znečištění (§ 2 odst. 1, pí. i) zákona), toto ustanovení však nelze aplikovat, protože jeho platnost závisí na vydání společné vyhlášky MŽP a MZe ČR, a tato až do ledna 2009 nebyla vydána. Tudíž bylo nutno při využití se zeminou zacházet jako s **odpadem**, tzn. jako v zařízení dle § 14 odst.1 zákona nebo mimo zařízení schválená krajskými úřady ovšem za dodržení skoro stejných podmínek (povolení stavebního úřadu, vedení evidence, plnění limitů požadovaných vy-

linných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (**zákon o hnojivech**), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Ve čtvrté části byla mimo jiné doplněna nová příloha č. 9 k zákonu, která stanoví limitní hodnoty koncentrací škodlivin ve vytěžených zeminách a vytěžených hlušinách, včetně sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků. Pokud výkopová zemina splňuje náležitosti citované přílohy a je využívána k zavázání podzemních prostor a k úpravám povrchu terénu, **nevztahuje** se na tento způsob nakládání s ní zákon o odpadech.

Nezávisle na výše uvedených legislativních proměnách, které jsou a budou, se nám pro uvedenou lokalitu na letošní rok podařilo smluvně zajistit výkopovou zeminu v množství cca 200 000 m³. Jedná se o materiál z rekonstrukce železničního svršku mezi obcemi Planá a Mariánské Lázně s tím, že práce budou pokračovat i v roce 2010.

Vlastní přísun materiálu byl zahájen začátkem měsíce dubna, denně od 7 do 17 hodin, přičemž maximální denní ná-

Letecký pohled na jámu č. 3

Pokrývání výkopovou zeminou

Pokrývání výkopovou zeminou

Chodov (o. z. SUL Příbram), pozemek po odtěžení odvalu jámy č. 3 s výkonem zařízení 350 000 m³ materiálu.

Jedná se o plochu s celkovou rozlohou okolo 7 ha bezprostředně navazující na areál dolu č. 3, s více jak 15 objekty převážně určenými k likvidaci.

nerovností, snížení prašnosti a dále eliminace vyskytujících se „horkých míst“ a dodržení tak limitů (dávkový příkon) z pohledu zákona č. 18/1997 Sb. (atomový zákon) v platném znění.

Zde je nutno osvětlit, že ač se to zdá méně pochopitelné, zákon o odpadech

hláškou č. 294/2005 Sb. v platném znění, apod.).

Výše popsaná situace se změnila dne 12. prosince 2008 vydáním zákona č. 9/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rost-

STAV SLOŽEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ s. p. DIAMO ZA ROK 2008

Výsledky monitoringu a stav složek životního prostředí v oblastech působnosti státního podniku DIAMO a jeho odštěpných závodů za uplynulý rok byly projednány 8. 4. 2009 na o. z. ODRÁ v Ostravě. Souhrnná informace je pravidelně zveřejňována a kromě tohoto listu je dostupná na intranetových stránkách odboru ekologie ředitelství s. p. DIAMO na adrese <http://acopio/oesp/> a pro veřejnost rovněž na webových stránkách <http://www.diamo.cz/>.

NAKLÁDÁNÍ S VODAMI

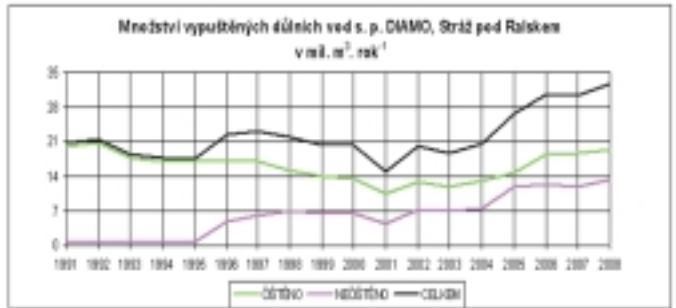
V roce 2008 spravoval státní podnik DIAMO **88 výpustných profilů** a vypustil přes ně **33 234 859 m³ vod** v následujícím členění:

• čišťené důlní vody	19 profilů	19 327 896 m ³ ,
• výtok nebo čerpání důlních vod	36 profilů	13 353 229 m ³ ,
• odpadní vody	32 profilů	418 521 m ³ ,
• ostatní vody	1 profil	135 213 m ³ .

Započteny jsou v to veškeré vody, které byly v rámci DIAMO, s. p., vypuštěny tj. odpadní a důlní vody po těžbě uranu, rud i uhlí a vody ostatní z činností spojených se sanací lagun Ostramo.

Přehled nakládání s vodami v členění podle odštěpných závodů v roce 2008					
Vody [m ³ .rok ⁻¹]	o. z. TÚU	o. z. GEAM	o. z. SUL	o. z. ODRÁ	Celkem
důlní	2 091 506	7 393 143	14 302 804	6 261 149	30 048 602
odkalištní	968 745	298 061	265 655	0	1 532 461
průsakové	464 393	621 364	14 305	0	1 100 062
ostatní	0	0	0	135 213	135 213
odpadní	228 773	47 187	6 762	135 799	418 521
Celkem	3 753 417	8 359 755	14 589 526	6 532 161	33 234 859

Vypuštěné množství důlních vod po těžbě uranu, rud a uhlí v roce 2008				
Oblast těžby	uran	rud	uhlí	Celkem
Důlní vody [m ³ .rok ⁻¹]	15 650 327	9 540 449	7 490 349	32 681 125

Trend stagnace množství vypuštěných důlních vod z roku 2007 nebyl v roce 2008 potvrzen a naopak došlo ke zvýšení vypuštěného množství důlních vod, a to o dva milióny metrů kubických. Došlo k navýšení množství vod vypuštěných z uranových a rudních revírů, konkrétně čištěných důlních vod na SLKR I o. z. TÚU, ČDV **Zlaté Hory** o. z. GEAM, ČDV I a II **Příbram** a ČDV **Horní Slavkov** o. z. SUL. Množství vypuštěných vod je dáno zejména klimatickými a místními hydrogeologickými podmínkami, což se projevilo i vyšším množstvím nečištěných vod vypuštěných na některých lokalitách a profilech o. z. GEAM a o. z. SUL, kde dochází pouze k volnému výtoku důlních vod.

V množství **195 455 m³ byla z veřejných vodovodních sítí** dodávána pitná voda do většiny areálů. Pouze v areálech dolu chemické těžby Stráž pod Ralskem a na lokalitě Zlaté Hory bylo odebráno **139 558 m³ vod z vlastních zdrojů**. Užitková a provozní voda je zajišťována z vodních toků, vodovodních sítí nebo se používá důlní voda po dekontaminaci. Spotřebováno bylo **1 108 910 m³ těchto vod**. Za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a za odběry podzemních vod nad stanovené limity byly odvedeny předepsané poplatky.

Výše poplatků za nakládání s vodami v roce 2008					
Poplatky za [Kč]	o. z. TÚU	o. z. GEAM	o. z. SUL	o. z. ODRÁ	Celkem
vypouštění odpadních vod	0	34 282	858 199	0	892 481
odběr podzemních vod	300 350	34 489	0	0	334 839
Celkem	300 350	68 771	858 199	0	1 227 320

Akce realizované na úseku nakládání s vodami

Na o. z. TÚU Stráž pod Ralskem bylo provedeno 14 havarijních oprav na vodovodních sítích **Lipka** a **Hamr**, provedeny opravy kanalizačního výtlaku ČSOV **Luhov**, kanalizační přípojky VP 9 a revizních šachet a penetrace retenční nádrže A chemické úpravy. V dubnu a říjnu byla pravidelná odstávka SLKR I s prováděním oprav, revizí a údržby. Vyčištěna byla dosazovací nádrž **Pustý**, provedena likvidace základkových center VV-1 a Z-4 bývalého dolu Hamr I a zahájen pokus s dočišťováním vod s nadlimitními hodnotami uranu na kořenové čistírně v lokalitě **Křížany**. Zkolaudována byla část stavby **Rekonstrukce NDS 6**, vydáno územní rozhodnutí na stavbu **Neutralizační a dekontaminační stanice NDS 10** a vydání stavebního povolení na stavbu **Konečné řešení odkaliště Stráž pod Ralskem**. Pokračovaly práce na odstranění části vodního díla odkaliště SO K6 retenční nádrží a byla zahájena stavba **Zpracování matečných louhů**.

Na o. z. GEAM Dolní Rožinka byla v provozu nová čistírna odkališť vod Rožná, vybudována a uvedena do provozu stavba **Zahusťovač ZCHÚ**, přeloženo výpustný profil čistírny aktivní kanalizace a vybudována nová ČOV závodu Chemické úpravy (ZCHÚ) s oddílnou tlakovou kanalizací. Pokračovalo budování 2. a 3. dělicí hráze odkaliště K I **Rožná**, pokračovaly práce na stavebním objektu 08/1 – Drenáže, kde bylo položeno 775 m potrubí a vybudováno 22 šachtic. Uvedena byla do provozu nová pontonová čerpací stanice na odkališti KI. Probihala úprava západního obtokového příkopu odkaliště O3 a **Modrého potoka** ve **Zlatých Horách**. Na lokalitě **Velké Tresné** byla provedena oprava drenáže pod bývalým odkalištěm O2 a na lokalitě **Hodonín** probíhaly zásypy propadlin.

Na o. z. SUL Příbram byly ukončeny akce *Bytíz chemické hospodářství na ČDV I a Stavební a technologické úpravy na ČDV II*. Ve spolupráci s VŠCHT Praha a o. z. TÚU byly ukončeny technologické zkoušky nápravné regenerace ionexu. Do kazet na odkališti

Bytíz I bylo uloženo 1 294 tun nízkoaktivních železitých kalů z ČDV II. V **Horním Slavkově** byly kaly z čištění důlních vod v množství 728 tun použity jako produkt z hornické činnosti k sanaci Schnödova pně. Na ČDV **Kaňk** probíhaly práce na intenzifikaci technologie a byla vybudována nová ČOV. Počátkem roku bylo prodáno odkaliště **Činovec**. V **Mydlovarech** byla celý rok odstavena ČDV a volně odkalištní vody čištěny přímo v kalojemech. Pokračovaly sanační práce na rozpracovaných odkalištích a v jihovýchodním předpolí odkaliště K III bylo odvrtno 10 průzkumných vrtů.

Na o. z. ODRÁ Ostrava byly prodány části areálů **Paskov** (včetně kanalizace) a **Přívoz** (zrušen odběr pitné vody), zpracovány projekty na řešení likvidace odpadních vod v oblasti bývalého dolu **Jan Šverma**. Řešen byl vodovod a kanalizace v areálu bývalého dolu **Petr Bezruč** a rozvod pitné vody včetně požárního zabezpečení areálu **Barbora**. V areálu Hrušov byla vybudována nová ČOV a provedena rekonstrukce kanalizace. Ve vodoměrných šachticích areálů **Hrušov**, **Koblov**, **Jeremenko** a **Barbora** byl osazen nový monitorovací systém s dálkovým přenosem dat. Na skládce odpadů s. p. DIAMO – **Iaguny Ostramo** bylo provozováno ochranné čerpání a říjnu uvedena do provozu nová dekontaminační stanice.

HYDROGEOLOGIE

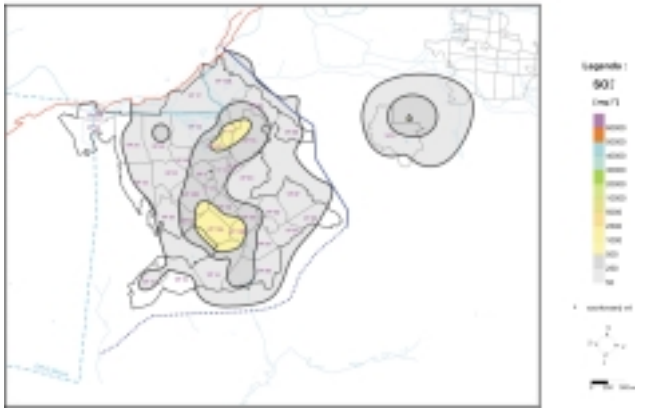
Podzemní voda je po šíření kontaminace stěžejním transportním médiem a její ovlivnění je úzce spjata s nakládáním s důlními vodami. Vývoj hydrogeologické situace v oblastech a lokalitách dotčených činností DIAMO, s. p. a jeho odštěpných závodů dokládají výsledky systematického sledování jednotlivých zvodní v horninovém prostředí.

Uranová lokalita o. z. TÚU Stráž pod Ralskem

V roce 2008 docházelo k zaplňování hydraulické deprese vzniklé v místě bývalé hlubinné těžby uranu na ložiscích **Hamr** a **Břevniště**. Vlivem této situace stoupá hladina podzemních vod v cenomanské zvodni prakticky v celém strážském bloku s výjimkou střední části hydraulické bariéry **Stráž**, kde hladina klesá z její původně lokálně umělé zvýšené úrovně. V oblasti **Mímoň** a v centrální části ložiska Hamr dosahuje nárůst hladiny cca 4 m. V části strážského bloku, od ložiska Hamr po lužickou poruchu, nedosahuje hladina v cenomanské zvodni stropu rozpadavých pískovců. Na provozovaných vyluhovacích polích (VP) dolu chemické těžby celkově převažovalo čerpání zbytkových technologických roztoků (ZTR) nad vtlačení a tím byla na VP udržována podbilance v cenomanském zvodněném kolektoru (2 033 l.min⁻¹, 1 071 536 m³.rok⁻¹), což oproti roku 2007 představuje navýšení o 270 l.min⁻¹. V oblasti centra hydraulické bariéry Stráž se projevuje pokles hladiny vlivem absence vtlačení (snížení hydraulické elevace).

Koncentrace SO₄²⁻ v turowské zvodni v 2. pololetí 2008

Použit program SURFER ver. 7.02, Golden Software Inc.

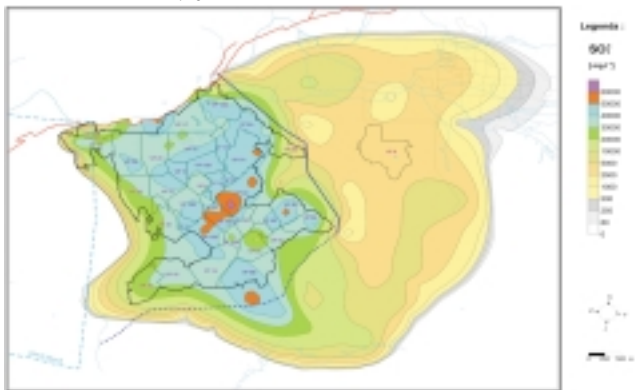

STAV SLOŽEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ s. p. DIAMO ZA ROK 2008

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 4

Koncentrace SO_4^{2-} v cenomanské zvodni
v 2. pololetí 2008

Použití program SURFER ver. 7.02. Golden Software Inc.

Volná hladina ZTR a podzemní vody tuřonské zvodně je v ploše VP a bývalého dolu Hamr I o cca 55 m výš než výtlačná úroveň cenomanské zvodně, čímž je zcela zabráněno přetoku ZTR z cenomanské zvodně do tuřonské zvodně. Z tuřonské zvodně bylo vyvedeno 1 381 tun RL, z toho 716 tun SO_4^{2-} a z cenomanské zvodně bylo vyvedeno 22 662 tun, z toho 18 281 tun SO_4^{2-} (hodnoty jsou v rámci modelové chyby pouze orientační). Plocha kontaminace zvodní se nezměnila, došlo pouze k nepatrnému snížení průměrné koncentrace.

Hydrochemická situace kolem odkaliště Stráž je podrobně monitorována a v porovnání s rokem 2007 nedošlo k zásadním změnám. Plocha zasažená ZTR zůstává stejná, došlo pouze k nepatrnému snížení průměrné koncentrace znečištění.

Uranové, rudné a uhelné lokality o. z. GEAM Dolní Rožinka

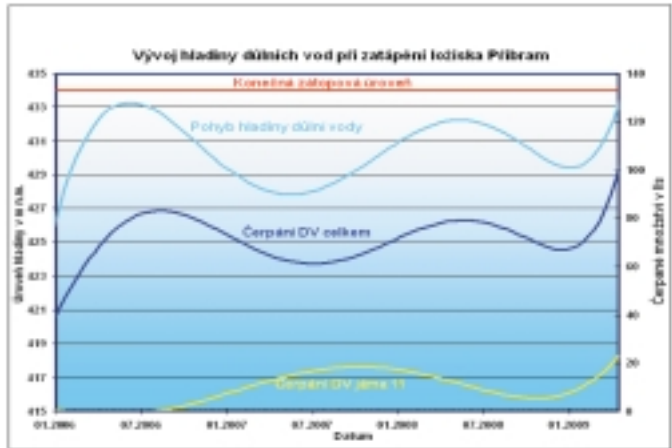
Sledování podzemních vod na ložisku **Rožná** je zaměřeno především na odkaliště K I. V roce 2008 nebyly na monitorovacích bodech pozorovány extrémní změny. Z dlouhodobého sledování vyplývá, že v okolí odkaliště K I nastává postupné snižování koncentrace síranů. Na ložiscích **Olší – Drahonín** a **Licoměrice** pokračoval v uplynulém roce mírný pokles až stagnace znečištění důlních vod – dochází ke stabilizaci režimu. Opačný vývoj je stále na ložisku **Pucov**, kde pokračoval trend mírného zvyšování obsahu uranu v důlních vodách. Na lokalitě **Oslavany** se během roku v chemizmu surových důlních vod projeвило mírné snížení kontaminace. Stabilizovaná situace v důlních vodách je na lokalitě **Běstvína** a v oblasti **Zlaté Hory**.

Na všech lokalitách ve správě o. z. GEAM, s výjimkou oblasti Zlaté Hory, byl zaznamenán pokračující pokles celkového vypuštěného množství důlních vod. Příčinu lze shledávat v celkově nízkém ročním srážkovém úhrnu.

Uranové a rudné lokality o. z. SUL Příbram

Podzemí uranového ložiska **Příbram** je zatopeno od roku 2005 s limitní hladinou na kótě 434 m n. m. Hladina důlních vod se v roce 2008 pohybovala vlivem jarních srážek v rozmezí 429 až 434 m n. m. Koncentrace většiny sledovaných ukazatelů znečištění se snížila jako důsledek ustálení komunikačních cest a jejich vymytí. Celkově bylo vyčerpáno a vyčištěno cca 2,7 mil. m^3 důlní vody. Dlouhodobě stabilizovanou situaci prokazuje monitoring na odkališti **Bytíz I**.

Po zatopení podzemí ložiska v **Zadním Chodově** v roce 2005 pokračuje výron důlních vod na povrch. Podle výsledků výzkumné studie *Ověření možnosti využití přirozených mokřadních systémů k dočištění důlních vod na lokalitách po hlubinné těžbě nerostů* je navrženo odvedení průsakových vod a vod z vrtu HVM-1 přes mokřadní systém do

vodoteče. Navržené řešení by mělo pomoci snížit hladinu důlních vod a tím zamezit divokým výronům za současného snížení koncentrace zbytkových obsahů uranu a radia. Celkové vyčištěné a vypuštěné množství vod se pohybuje kolem 0,5 mil. m^3 za rok. Sledování důlních vod na ložisku **Vítkov II** se provádí v místech jejich samovolného plošného výronu z dolového pole a na zóně O9. Celkové množství vod, které takto za rok oteklo z ložiska je cca 62 tis. m^3 . Na ložisku **Okrouhlá Radouň** probíhá od roku 2006 pokus o nastoupání hladiny důlní vody na přelivnou hranu v komině pod odvalem jámy č. 9 (zastaveno čerpání a odstavena z provozu ČDV). K dočasnému přelivu důlních vod došlo pouze v době jarních srážek (březnu 2008). Pro případ překročení stanovených limitů je připraven systém odčerpávání vody z **rybníka Brožků** do dekontaminační stanice a situace je průběžně monitorována. Celkové roční vyčištěné množství vod zde bylo cca 16 tis. m^3 . Na základě výsledků výše již zmíněné výzkumné studie k ověření využití mokřadů k dočištění důlních vod je také zde navrženo řešení odvedení průsakových vod a vod z odvalu přes mokřadní systém na okraji rybníka Brožků do vodoteče. Na ložisku **Kutná Hora** byla snížena hladina v dolovém poli na kótu 205 m n. m. z důvodu intenzifikace ČDV. Ze **štol 14 pomocníků** oteklo 22,5 tis. m^3 a ze **Skalecké štol 3,25 tis. m^3 důlních vod. ČDV Kaňk zpracovala 81,6 tis. m^3 důl-**

ních vod s vypuštěním do vodoteče **Šífovky**. V oblasti odkališť **Mydlovary** byl v roce 2008 realizován vrtný průzkum v jižním předpolí odkaliště K III (Olešník) za účelem kvantifikace přítoku podzemních vod do tělesa tohoto odkaliště. Vyhodnocení výsledků pozorování na monitorovacím systému doplněném o 5 nových vrtů bude provedeno začátkem roku 2010. Již nyní lze říci, že přítoky podzemních vod jsou nezanedbatelné a jejich odcloněním se výrazně sníží průsak důlních vod podél silnice **Zahájí – Olešník**. Plocha a chemizmus tohoto průsaku, sledovaného pod jihozápadní hrází odkaliště K III, se ani v roce 2008 výrazně nezměnily. Nižší srážky (oproti roku 2007 o 97 mm) zde vedly ve většině monitorovacích vrtů ke snížení hladiny podzemní vody. Na výsypce bývalého lomu **Hájek u Karlových Varů** hydrologický monitoring prokazuje, že sanačním opatřením nedošlo k výraznému snížení infiltrace srážkových vod pod těleso výsypky a nedochází k očekávanému poklesu hladiny podzemní vody v monitorovacích vrtech. Pozitivní je zjištění, že v uplynulém roce došlo k mírnému snížení průměrných koncentrací polutantů chlorovaných benzenů a hexachlorcyklohexanů v celkovém odtoku z výsypky. Další svaňový pohyb v místě potenciálního sesuvu nebyl pozorován.

Uhelné lokality a laguny o. z. ODRA Ostrava

Rovnoměrným čerpáním byl systém proudění důlních vod uveden do stabilních podmínek. Chemizmus důlních vod je ovlivňován pouze heterogenitou prostředí. V retenčních prostorách dolů se postupně utváří vertikální zonálnost vod. V ostravské dílčí pánvi je akumulováno okolo 19,5 mil. m^3 důlních vod a v petřvaldské dílčí pánvi je to okolo 3,6 mil. m^3 důlních vod. Ve vodní jámě **Jeremenko** dochází vlivem zapojování dalších ploch do hydraulického systému k vyplavování síranových iontů ze zoxidovaných partií a tím k nárůstu salinity důlních vod; obsah chloridových iontů se naopak snižuje. Ve vodní jámě **Žofie** se stabilizovala objemová aktivita radia. Lokalita jámy **Barbora** je z hlediska přítoků zcela autonomní. Nadlimitní obsah amonných iontů v podzemní vodě lokality **COV Heřmanice** byl zaznamenán již v minulosti, nicméně nárůst koncentrace tohoto iontu v červenci a říjnu 2008 je pravděpodobně způsoben vlivem intenzivního odtěžování uhelných kalů vlastníkem předmětného pozemku. Na skládce odpadů s. p. **DIAMO – laguny Ostramo** je v zájmovém prostoru a jeho okolí hlavní zvodeň vázána na údolní terasu řeky Odry. Znečištění podzemních vod v sanačním drénu má stabilní úroveň.

OVZDUŠÍ

V rámci DIAMO, s. p. bylo v roce 2008 evidováno celkem **118 stacionárních zdrojů** znečišťování ovzduší. Přehled všech stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší (zařízení spalovacího nebo jiného technologického procesu) jsou v níže uvedené tabulce seřazeny do kategorií podle míry vlivu na kvalitu ovzduší a podle tepelného příkonu nebo výkonu spalovacího zdroje v souladu se zákonem o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Přehled zdrojů znečišťování ovzduší podle kategorií				
VOJ / Zdroj znečišťování ovzduší	zvláště velký	velký	střední	malý
o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	0	3	2	6
o. z. GEAM Dolní Rožinka	0	2	7	78
o. z. SUL Příbram	0	0	2	0
o. z. ODRA Ostrava	0	0	6	12
Celkem	0	5	17	96

Zvláště velké zdroje znečišťování ovzduší nejsou v DIAMO, s. p. od roku 2007 provozovány.

Velkými zdroji znečišťování ovzduší jsou sanační technologie zpracování kamence, vysokoteplotní redukce oxidu dusíku a výtopna ve Stráži pod Ralskem a dále kotelna a mlýnice chemické úpravy uranu v Rožně.

Středními zdroji znečišťování ovzduší je 8 evidovaných tepelných zdrojů tj. vytopen a kotelen na odstěpných závodech včetně plynových zářičů vytápění objektu bývalé ČDV Mydlovary a 9 zdrojů technologických emisí, kterými jsou sušárna diuranátu amonného ve Stráži pod Ralskem, 4 technologické celky hlavní uranové výroby, povrchová úprava tryskáním a technologie zpracování dřeva v Rožně a dále odkaliště v Mydlovarech a čistírna haldových vod na lagunách v Ostravě.

Malé zdroje znečišťování ovzduší představuje 93 lokálních tepelných zařízení pro vytápění provozních a správních objektů odstěpných závodů a 3 technologické zdroje, podléhající oznamovací povinnosti, kterými jsou vápenné hospodářství NDS 6 ve Stráži pod Ralskem, hlavní důlní ventilátor a degazační stanice vodních jam Žofie a Jeremenko.

V porovnání s předchozím rokem došlo ke zvýšení celkového počtu zdrojů znečišťování ovzduší o 19. Nejvyšší nárůst je především v kategoriích malých zdrojů, a to v důsledku náhrady starých zařízení lokálního vytápění objektů. S ohledem na instalovaný výkon (20 až 50 kW) a druh paliva (zemní plyn) má nárůst počtu těchto zdrojů z pohledu ochrany ovzduší nevýznamný dopad. V kategorii středních zdrojů je od roku 2008 novým zdrojem znečišťování ovzduší technologie absorpce a desorbce čpavku z odpařovací stanice chemické úpravy v Rožně. Další dva střední zdroje (2 plynové kotelny administrativních budov Pokrok v Ostravě) jsou vedeny v evidenci, ale z důvodu odstavení z provozu nejsou reálným zdrojem znečišťování ovzduší.

Na základě provedených autorizovaných měření emisí v předchozím roce byla vypočtena výše poplatků za znečišťující látky (TZL , NO_x , SO_2 , CO , C_xH_y) z jednotlivých zdrojů znečišťování ovzduší a v souladu s platnými právními předpisy oznámena do 15. 2. 2008 příslušným správním úřadům.

Přehled zpoplatněných zdrojů a vypočtených poplatků na rok 2008			
VOJ / Zdroj znečišťování ovzduší	tepelný	technologický	Poplatek [Kč]
o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	2	3	73 400
o. z. GEAM Dolní Rožinka	2	7	14 300
o. z. SUL Příbram	1	1	385 620
o. z. ODRA Ostrava	3	3	100
Celkem	8	14	473 420

Nejvyšší navýšení poplatků bylo zaznamenáno na o. z. **SUL** za nárůst prašného spadu tuhých znečišťujících látek (TZL) na odkalištích v Mydlovarech. Průměrná hodnota prašného spadu TZL zde byla $2,826 \text{ g} \cdot \text{m}^{-2} \cdot 30 \text{ d}^{-1}$ tj. o 59 % více než v předchozím roce a celkový prašný spad v zájmovém území za rok 2008 pak dosáhl hodnoty 128,54 tun. Důvodem je intenzivní návoz materiálů a provádění re-kultivačních prací na odkalištích při poměrně nízkém množství atmosférických srážek (pouhých 500 mm za rok).

Emise skleníkových plynů byly zjištěny, vykázány a ověřeny na dvou energetických spalovacích zařízeních (výtopna o. z. TÚU a kotelna o. z. GEAM), provozovaných v souladu s povolením k emisím oxidu uhličitého (CO_2) podle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v platném znění.

Emise CO_2 a bilance povolenek za rok 2008			
Spalovací zařízení VOJ	Emise CO_2 [t.rok ⁻¹]	Přidělené množství [EUA]	Roční bilance [t CO_2]
o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	11 276	23 711	- 12 435
o. z. GEAM Dolní Rožinka	18 183	20 105	- 1 922
Celkem	29 459	43 816	- 14 357

Obě spalovací zařízení v roce 2008 vyprodukovala celkem **29 459 tun CO_2** což je o 32,8 % méně než umožňoval počet přidělených povolenek EUA (European Union Allowance) pro emise skleníkových plynů. Na příznivou bilanci měla, vedle rekonstruované tepelné soustavy výtopny na o. z. TÚU, především vliv změna paliva z těžkého topného oleje na zemní plyn a celkově nižší množství vyrobeného tepla.

Imisní monitoring (prašný spad), sledování radiační zátěže (ekvivalentní objemová aktivita radonu, objemová aktivita radonu, dávkový příkon záření gama) a měření vystupujících důlních plynů (metan) bylo prováděno podle programů a monitorovacích plánů. Naměřené hodnoty prašného spadu a překročení referenčních úrovní radiační zátěže byly průběžně vyhodnocovány, zjišťovány jejich příčiny a přijímána nápravná opatření.

Exhalacemi ze zdrojů znečišťování ovzduší, provozovaných DIAMO, s. p., nebyly poprvé v hodnoceném období způsobeny, vyčísleny a uplatněny žádné škody na lesních porostech vlivem předčasného smýcení, snížení přírůstu, produkce nebo kvality.

KONTAMINACE POVRCHU A BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU

Výsledky monitoringu kontaminace povrchu, resp. půdy a biologického materiálu za rok 2008 již trvale prokazují dlouhodobě konsolidovaný stav. V jednotlivých oblastech a lokalitách je pak situace následující.

Uranová lokalita o. z. TÚU Stráž pod Ralskem

Kontaminace půd je zde způsobována v převážné míře úniky technologických roztoků na vyluhovacích polích dolu chemické těžby. Sledování kontaminace zahrnuje odhad objemu uniklé závadné látky a objemu roztoku vsáklého do půdy, druh závadné látky, výsledky chemických analýz mimořádného odběru vzorků půdy, měření příkonu efektivní dávky záření gama (při úniku větším než 1 m^3) a způsob sanace kontaminované půdy. V roce 2008 došlo ke 23 únikům technologických roztoků v důsledku prasklin ve svárech PE potrubí. Uniklý objem, resp. objem roztoků vsáklých do půdy se v jednotlivých případech pohyboval kolem 0,5 m^3 v součtu pak 12,2 m^3 . Uniklé roztoky byly likvidovány odsátím a neutralizací mletým vápencem na $\text{pH} = 5,5$.

Možnost kumulace radionuklidů v životním prostředí při dlouhodobém vypouštění znečištění do vod a ovzduší je pravidelně sledována v rámci monitoringu potravního řetězce. Od roku 2007 je rovněž sledována kvalita povrchových vod potenciálně využitelných k zavlažování v zahrádkářské kolonii při obtokovém kanálu Ploučnice a odebrány vzorky zahrádkářských produktů. Analýza obsahu radionuklidů v mase a kostech ryb z toku **Ploučnice** a v kulturních plodinách pěstovaných na zemědělské půdě o. z. TÚU v hodnoceném roce neprokázala jejich kumulaci v míře významně ovlivňující kritickou skupinu obyvatel v okolních obcích.

Uranové, rudné a uhelné lokality o. z. GEAM Dolní Rožinka

K ověření kontaminace půdy byl v roce 2008 proveden odběr a analýza vzorku půdy v obci **Rožná**, z pozemku, zavlažovaného vodou z toku **Nedvědička** tj. recipientu zatíženého několika výpustmi o. z. GEAM. Analýza provedená SÚJCHBO, v. v. i. v Kamenné prokázala podlimitní kontaminaci (75 $\text{Bq} \cdot \text{kg}^{-1} \text{ } ^{238}\text{U}$, 49 $\text{Bq} \cdot \text{kg}^{-1} \text{ } ^{226}\text{Ra}$), nepředstavující zátěž životního prostředí a obyvatel.

Kontaminace biologického materiálu je pravidelně zjišťována stanovením hmotnostní aktivity ^{238}U a ^{226}Ra ve vzorcích zemědělských plodin v pásnu hygienické ochrany (PHO) závodu **Chemická úprava** a v uplynulém roce též v opuštěných lokalitách v katastru obcí **Pucov**, **Licoměrice** a **Skryje**. Odebrány a analyzovány byly rovněž vzorky ryb z toku Nedvědička. Analýza zemědělských plodin (žito, pšenice, ječmen, brambory) zjistila ve vzorcích $< 1,70 \text{ Bq} \cdot \text{kg}^{-1} \text{ } ^{238}\text{U}$ a $< 0,31 \text{ Bq} \cdot \text{kg}^{-1} \text{ } ^{226}\text{Ra}$, analýza ryb (pstruh, kapr) $< 0,88 \text{ Bq} \cdot \text{kg}^{-1} \text{ } ^{238}\text{U}$ a $< 1,05 \text{ Bq} \cdot \text{kg}^{-1} \text{ } ^{226}\text{Ra}$. Překročení referenčních úrovní objemové aktivity uranu a radia v biologickém materiálu vně PHO a na opuštěných lokalitách nebylo prokázáno. Výsledky monitorování byly použity pro výpočet ročního zhodnocení ozáření kritické skupiny obyvatel.

Uranové a rudné lokality o. z. SUL Příbram

Zdrojem kontaminace půd a biologického materiálu jsou zde především odvaly, odkaliště a průsaký nebo výrony kontaminovaných důlních vod. Znečištění je dlouhodobě monitorováno včetně ploch již dekontaminovaných za účelem sledování efektu provedených sanačních opatření. Z výsledků pravidelného sledování vyplývá, že nejrizikovější jsou na **Příbramsku** průsaký vod z odvalu po těžbě uranu (odval š. č. 2, 15, 9, 11A a 19) a odvaly, kde probíhá jejich odtěžování a přepracování na kamenivo (odval š. č. 16). Obdobná situace s uvolňováním radionuklidů po odtěžování odvalu je v **Zadním Chodově** a v některých lokalitách **Krušných hor**. Zdrojem kontaminace povrchu v oblasti **Mydlovary** jsou odkaliště (areál bývalé chemické úpravy je dekontaminován a zbývající objekty intenzivně odstraňovány).

STAV SLOŽEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ s. p. DIAMO ZA ROK 2008

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 5

Kontaminace biologického materiálu je trvale monitorována v nejvíce zatížených oblastech. V bývalé těžební oblasti **Bytíz** jsou pravidelně analyzovány sedimenty a vzorky biologických materiálů záplavového území **Dubeneckého potoka**. Analýza vzorků zemin záplavového území v uplynulém roce zjistila hodnoty $262 \text{ Bq.kg}^{-1} \text{ }^{238}\text{U}$ a $63 \text{ Bq.kg}^{-1} \text{ }^{226}\text{Ra}$. Vzorky zemědělských plodin (kořenová zelenina) zalévaných vodou z Dubeneckého potoka mají hodnoty $< 1,90 \text{ Bq.kg}^{-1} \text{ }^{238}\text{U}$ a $< 3,90 \text{ Bq.kg}^{-1} \text{ }^{226}\text{Ra}$. Výsledky analýz zde prokazují nevýznamné riziko přenosu radionuklidů do potravního řetězce. V oblasti **Zadní Chodov** je plošně omezená kontaminace území zasaženého výronem důlních vod z roku 2005. Sledován je obsah radionuklidů v půdě a v popelu travin sklizených v místech výronu. Výsledky analýz odebraných vzorků (popel z travin) dokládají postupně klesající trend přenosu kontaminace do sledovaných biologických materiálů. Obsah radionuklidů v půdě přímo zasažené výronem byl v hodnoceném roce $288 \text{ Bq.kg}^{-1} \text{ }^{238}\text{U}$ a $79 \text{ Bq.kg}^{-1} \text{ }^{226}\text{Ra}$.

V oblasti **Mydlovary** je monitorována biosféra odkališť. Sledování a vyhodnocování je prováděno ve spolupráci se Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích již od roku 1993. Výsledky za rok 2008 opětovně dokládají trvale klesající nadlimitní hodnoty obsahu těžkých kovů, snižování procenta kontaminace rostlin a klesající tendenci přenosu radionuklidů do sledovaných biologických vzorků. Obsah ^{238}U se ve většině analyzovaných vzorků pohybuje v hodnotách $< 0,10 \text{ mg.kg}^{-1}$ a obsah ^{226}Ra v rozmezí $0,0019$ až $0,0069 \text{ Bq.g}^{-1}$. Nejvyšší obsah ^{238}U , tj. $0,67 \text{ mg.kg}^{-1}$ a ^{226}Ra , tj. $0,0069 \text{ Bq.g}^{-1}$ byl zaznamenán v trvalém travním porostu pod odkalištěm K I. Sestupnou tendenci prokazují rovněž analýzy kontaminace tkání drobných savců (hlodavci). Z výsledků celkového sledování lze tedy jednoznačně konstatovat, že zde nedochází k výrazné koncentraci radionuklidů ani těžkých kovů v potravním řetězci.

Uhelné lokality a laguny o. z. ODRA Ostrava

Kontaminace 19 areálů po těžbě a zpracování černého uhlí na Ostravsku byla upřesněna kontrolním vzorkováním a analýzou zemin a podzemních vod v letech 2005 až 2007. Výsledky prokázaly, i přes celkově příznivý vývoj přirozené atenuace, přetrvávající lokální, prostorově omezené znečištění zemin, horninového prostředí a částečně též podzemních vod v 8 lokalitách a areálech bývalých důlních provozů. Jedná se o lokality **Zofie** a **Barbora** a areály **Koblov**, **Hrušov**, **Pokrok**, **Paskov**, **Šverma** – **Mariánské Hory** a **Trojice**. Převážně jde o zbytkové nadlimitní znečištění zemin nepolárními extrahovatelnými látkami (NEL), popř. polycyklickými aromatickými uhlovodíky (PAU), v areálu Trojice pak také těžkými kovy (Pb, Hg), kyanidy (CN-celk), BTEX (souhrnný parametr pro benzen, toluen, ethylbenzen, xylen) a fenoly. Kontaminace podzemních vod amonijnými ionty, chloridy a sírany v areálu Šverma nepochází z báňské činnosti a bude řešena v rámci sanace sousední Koksovy Jan Šverma (OKD, a. s., OKK, a. s.). Znečištění horninového prostředí pocházející ze skládky odpadů rafinerie olejů – **laguny Ostramo** představují především NEL, a to jak v návazkách, tak ve štěrčích údolní terasy. Celkové znečištění horninového prostředí pod lagunami R1, R2, R3, R0 a v jejich bezprostředním okolí je ověřeno a jako sanační limit byla vymezena cílová koncentrace NEL 15 g.kg^{-1} (stanovisko MŽP č. j. NM 700/2003/03 ze dne 5. 9. 2003 upraveno pro akci NO-LO podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění). Nápravná opatření byla v roce 2008 zahájena.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

V roce 2008 došlo v rámci DIAMO, s. p., k celkovému nárůstu produkce odpadů téměř o 4 000 tun. Tento stav byl způsoben především zvýšenou produkcí odpadů z dokončení plánovaných demolic nevyužitelných objektů na o. z. ODRA Ostrava a častější likvidací černých skládek. Na o. z. **ODRA Ostrava**, v porovnání s rokem 2007, tak došlo k navýšení o 159 %; naopak snížení produkce odpadů o 27 % bylo zaznamenáno na o. z. **SUL Příbram** a na o. z. **TÚU Stráž pod Ralskem** o 33 %. Ve zbývajících VOJ se produkce pohybovala na úrovni roku 2007.

Ve srovnání s rokem 2007 byla v roce 2008 snížena také produkce smíšeného komunálního odpadu téměř o 80 000 tun při zvýšeném podílu z něj využitelných složek (papír, sklo, plasty). Při předávání odpadů oprávněným osobám byly zohledňovány způsoby dalšího nakládání s odpadem a bylo upřednostňováno jeho materiálové nebo energetické využití. Z celkového množství odpadů vyprodukovaných DIAMO, s. p. tak bylo využito 65 %.

Vývoj produkce odpadů od roku 2002 [t]							
VOJ/rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ŘSP	173	136	111	41	38	36	37
o. z. TÚU	1 187	948	1 204	909	725	1 394	938
o. z. GEAM	3 707	1 968	3 953	5 553	3 269	2 804	2 809
o. z. SUL	14 534	13 585	11 706	10 044	9 809	8 605	6 321
o. z. ODRA	3 549	6 523	52 345	19 084	9 901	4 160	10 766
Celkem *	23 155	23 189	69 374	35 719	23 755	16 999	20 871

* V součtu celkem je do roku 2006 započtena produkce bývalého o. z. SAP Ostrava.

Výdaje na odpadové hospodářství v roce 2008 představují především náklady v oblasti převzetí (využití, odstranění) odpadů, realizované v rámci smluvních vztahů s oprávněnými osobami podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění. Stále více je také využívána možnost zpětného odběru použitých výrobků, která je dána § 38 zákona o odpadech, čímž dochází ke snížení nákladů.

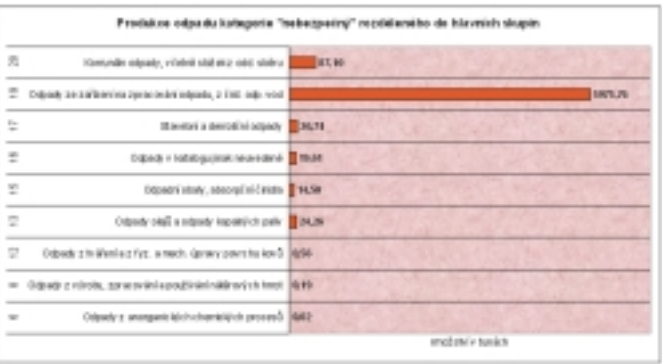
Za DIAMO, s. p. tak bylo odevzdáno například 26,029 tun pneumatik, 0,631 tun zářivek, 0,160 tun baterií, 0,683 tun akumulátorů, 3,500 tun olejů a 5,940 tun vyřazených elektrozařízení.

Zdroje příjmů jsou především z provozování zařízení k využívání, odstraňování, sberu nebo výkupu odpadů, prodeje odpadů (barevné kovy a železný šrot) a přijímání sanačních materiálů pro rekultivační práce.

Ekonomická bilance odpadového hospodářství v tis. Kč								
VOJ/rok	Náklady na odstranění/využití				Zisk z prodeje/výkupu			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
ŘSP	44	49	49	58	0	6	1	9
o. z. TÚU	598	513	873	712	854	1 275	2 981	1 792
o. z. GEAM	1 369	1 089	1 055	1 007	145	1 663	292	3 064
o. z. SUL	8 875	9 063	7 317	6 000	874	1 933	3 59	769
o. z. ODRA	1 825	540	677	695	13 745	6 268	6 778	4 076
Celkem *	12 871	11 285	9 971	8 472	15 618	11 145	13 211	9 710

* V součtu celkem jsou do roku 2006 započteny náklady a zisk bývalého o. z. SAP Ostrava.

Akce a činnosti v odpadovém hospodářství

K významným akcím na úseku odpadového hospodářství patří úspěšná likvidace zařízení obsahující PCB, příjem zeminy na deponii **Rožná II** (o. z. GEAM Dolní Rožinka), likvidace nebezpečných odpadů uložených v areálu bývalého dolu **Kutná Hora** původním nájemcem (o. z. SUL Příbram) a likvidace nepovolených skládek komunálního odpadu na lokalitách ve správě s. p. Zahájeno bylo navážení odpadů katalogového čísla 17 05 04 zemina a kamení, do zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu v oblasti bývalého uranového dolu **Zadní Chodov** (o. z. SUL Příbram), byl udělen souhlas k provozování zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu na lokalitě **Příbram – Brod** (platí pouze pro odpad 17 05 04 zemina a kamení a 17 05 05 vytěžená hlšina), a zahájen provoz zařízení na využívání odpadu v areálu **Pokrok** (o. z. ODRA Ostrava).

V průběhu roku probíhaly na všech odstěpných závodech pravidelné i mimořádné kontroly orgánů státní správy v oblasti odpadového hospodářství. Provedené kontroly neshledaly v této oblasti žádné závady a nedostatky; nebyla udělena žádná pokuta ani vedeno žádné správní řízení.

MATERIÁLY Z HORNICKÉ ČINNOSTI

Materiály z těžby a úpravy nerostných surovin byly v souladu s platnými právními předpisy a povoleními správních úřadů ukládány na odvaly a odkaliště. Jedná se o dvě základní skupiny materiálů – materiály z hornické činnosti, vzniklé přímo z těžby a úpravy nerostů a z čištění důlních vod (haldovina, kaly z přepracování rud a kaly z čištění důlních vod) a materiály související s hornickou činností, které jsou kontaminovány např. radionuklidy, se kterými přišly do styku při těžbě, přepravě a úpravě uranové rudy (kontaminovaná technologická zařízení, objekty, použité pracovní oděvy a pomůcky a další) nad míru, umožňující jejich uvolňování do životního prostředí.

Odvaly a odkaliště

Evidence odvalů a odkališť je v DIAMO, s. p. vedena v pracovní databázi DEPONIE v rámci jednotného informačního systému qDIOS. Parametry a počet deponií ve správě s. p. se mění s postupem těžebních, likvidačních a rekultivačních prací a převodem nebo prodejem objektů. K nejvýraznějšímu pohybu dochází v oblasti **Příbram**, **Zadní Chodov** a **Jáchymov** (ve správě o. z. SUL Příbram), kde jsou odvaly zpracovávány na kamenivo a materiál je využíván v dopravním stavitelství. V loňském roce se také významně snížil počet spravovaných deponií na **Ostravsku** (ve správě o. z. ODRA Ostrava) z důvodu dokončení rekultivačních prací a předání pozemků vlastníkům.

Ve správě státního podniku DIAMO a jeho odstěpných závodů se v roce 2008 nacházelo celkem **509 deponií** po těžbě, úpravě a zpracování nerostných surovin včetně skládky odpadu z rafinerie olejů (laguny Ostramo) o celkovém objemu **160,3 mil. m³** a ploše **1 463,7 ha**.

Přehled deponií ve správě DIAMO, s. p. v roce 2008						
VOJ	Odvaly			Odkaliště		
	počet	plocha [m ²]	objem [m ³]	počet	plocha [m ²]	objem [m ³]
o. z. TÚU Stráž p. R.	5	154 654	1 035 496	2	1 727 225	12 047 038
o. z. GEAM D. Rožinka	21	373 286	3 156 000	4	1 225 404	22 144 949
o. z. SUL Příbram	447	5 452 853	55 958 268	15	2 941 011	27 364 659
o. z. ODRA Ostrava	9	2 168 000	34 276 000	6	594 979	4 319 100
Celkem	482	8 148 793	94 425 764	27	6 488 619	65 875 746

REKULTIVACE

Rekultivační práce jsou postupně prováděny na určených plochách uvolněných po těžbě a zpracování nerostných surovin, resp. po ukončení průmyslových aktivitách. Zrekultivované plochy jsou vráceny původním nebo předávány a nebo prodány novým vlastníkům. V roce 2008 bylo na rekultivační práce **vynaloženo celkem 101,6 mil. Kč** z toho 44,7 mil. Kč bylo hrazeno z finančních prostředků programu *Revitalizace Moravskoslezského kraje*.

Na o. z. **TÚU Stráž pod Ralskem** probíhala v rámci rekultivačních prací především údržba již vysazených porostů (ožínání, postřik, přihnojování, prořezávka atd.) a náprava nezdarů opětovnou výsadbou v lesnický rekultivovaném areálu bývalého dolu **Hamr I – Sever** (3,7 ha) a části areálu (odval u jámy č. 6 a 7, jáma č. 8 a trasy VN linek) bývalého dolu **Hamr II – Lužice** (3 ha) stejně jako na rekultivovaném vyluhovacím poli VP 5 (4 ha). V souladu se specifickými režimy hospodaření na vyluhovacích polích po chemické těžbě uranu na ložisku **Stráž** byly prováděny také rekultivační práce na vyluhovacích polích VP 20, 22 a 26 (5 ha). Vedle běžné údržby se jednalo zejména o prořezávky a probírky sukcesních porostů ke zvyšování druhové diverzity, podporu perspektivních vtroušených dřevin, vertikální členění a zvyšování odolnosti porostů.

Na o. z. **GEAM Dolní Rožinka** byla prováděna pravidelná údržba (ožínání, dosadba, ošetření) rekultivovaného odvalu a části bývalého areálu jámy č. 56 **Licoměrice** v **Železných Horách** (5,2 ha) a odvalu a areálu bývalého průzkumného úseku **Brzkov** (3,2 ha). Rekultivační práce pokračovaly také na I. etapě sanace odkaliště K I v **Rožné**, zahájené v roce 2007.

Na o. z. **SUL Příbram** je realizován nejrozsáhlejší objem rekultivačních prací v rámci celého DIAMO, s. p., a to na odkalištích bývalé chemické úpravy uranu v **Mydlovarech**. V roce 2008 bylo na **odkalištích K I, K III, K IV/E a K IV/C2** navedeno dosud největší množství rekultivačních materiálů – celkem 645 076 tun, z toho cca 275 tis. tun (42,6 %) na odkaliště K IV/E. Rekultivováno bylo 9,7 ha rmutových pláží, což znamená, že nyní je zrekultivováno 124,2 ha ze 155,5 ha (79,9 %) ploch určených k rekultivaci na odkalištích K I, K III, K IV/D, K IV/E a K IV/C2, resp. ze 217,9 ha (57 %) celkové plochy tj. včetně 62,4 ha odkališť K IV/C1Z a K IV/R.

Na o. z. **ODRA Ostrava** probíhaly rekultivační práce na 8 stavbách v lokalitách **Ostrava, Fučík** a **Barbora**; z toho na 5 stavbách se prováděla pravidelná údržba a ošetřování již dříve vysazených porostů a na 3 stavbách byla realizována technická rekultivace. Práce byly dokončeny na rekultivaci ČOV **Lhotka v Hošťákovcích** a rekultivované pozemky (37,3 ha) předány vlastníkovi. Další rekultivační práce probíhaly na 9 stavbách v rámci projektu *Revitalizace Moravskoslezského kraje*. Přípravné práce (projektová dokumentace, správní řízení apod.) pro další období byly zahájeny na 15 stavbách.

Na skládce odpadů s. p. DIAMO – **laguny Ostramo** nebyly prozatím žádné rekultivační práce prováděny. Podle Územního plánu města Ostrava – regulativů funkčního a prostorového upořádání území by měl být areál lagun po sanaci rekultivován na „les zvláštního určení“.

ZÁVĚR

Státní podnik DIAMO sleduje působení své činnosti na životní prostředí ve smyslu § 18 zákona č. 171/1992 Sb., o životním prostředí ve znění pozdějších předpisů. Monitorováno je ovlivnění všech rozhodných složek životního prostředí včetně veličin, parametrů a skutečností důležitých z hlediska radiální ochrany, prováděných v souladu s požadavky normy ČSN EN ISO 9001:2001 a příslušnými ustanoveními vyhlášky SÚJB č. 132/2008 Sb.

Výsledky monitoringu životního prostředí, který je systematicky prováděn na jednotlivých odstěpných závodech podle schválených programů, dokládají, že z činnosti státního podniku DIAMO v roce 2008 **nedošlo k závažnému znečištění nebo poškození životního prostředí a stav jeho jednotlivých složek se ve spravovaných lokalitách postupně zlepšuje**.

Sanační opatření, realizovaná v rámci útlumových programů hornictví a odstraňování starých ekologických zátěží, přináší očekávaný efekt. Hornickou a jinou průmyslovou činností původně dotčené lokality se úspěšně a citlivě začleňují zpět do přirozené krajiny, jsou postupně vráceny původním a nebo prodány novým vlastníkům k dalšímu užívání.

Úroveň vztahu státního podniku DIAMO k životnímu prostředí odráží rovněž fakt, že v hodnoceném roce mu nebyla udělena žádná pokuta za delikty nebo porušení povinností v oblasti životního prostředí a je držitelem certifikátu „Zelená firma“.

Ing. Pavel Vostarek a kolektiv odboru ekologie ŘSP

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p.

Vychází zpravidla jednou v měsíci.

Vedoucí redaktor Otto Hejnic.

Adresa redakce: DIAMO, s. p., 471 27 Stráž p. R.,

tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571

e-mail: hejnic@diamo.cz

Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec

Tisk: GEOPRINT Liberec

Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO